

Aan: College van Burgemeester en Wethouders van de Gemeente Haarlem
Postbus 511
2003 PB Haarlem

Van: Vereniging Spoorwegkwartier
secr. Paul Spee
Julianalaan 289
2015 BN Haarlem

Betreft: Zienswijze ten aanzien van het onderwerp 'Winkels open op zon- en feestdagen?'
reg. Nr 2011/54437

Haarlem, 23 juni 2011

Geacht College,

Het gebiedje Spoorwegstraat-Delftstraat heeft zich de afgelopen jaren leren kennen als een kwetsbaar gebied. Dat kwam aan het licht door de vestiging van een grote supermarkt en de verbinding middels een brug met 'het Landje'. Een toestroom van klanten van de supermarkt en van de gebruikers van het landje die van ver buiten de grenzen van de wijk, zelfs van buiten Haarlem, vandaan komen, was het gevolg, 7 dagen in de week, van 's morgens vroeg tot 's avonds laat. De overlast waarmee omwonenden vanaf dat moment worden geconfronteerd, mogen wij genoegzaam bekend veronderstellen.

Sinds 1 januari 2011 is de supermarkt alleen op de 12 toegestane koopzondagen open. Dat betekent een hele verlichting voor omwonenden: één dag in de week rust, stilte. Alertheid is echter geboden met name ook omdat het gebied een ontwikkelgebied is. Dat betekent onzekerheid voor omwonenden ten aanzien van wat er staat te gebeuren en wat dat voor gevolgen zal hebben. Wij wijzen in dit verband op de gebiedsvisie 'Spoorwegstraat e.o. '.

B&W heeft nu het principebesluit voorgelegd de koopzondagen vrij te geven.

Tegen de achtergrond van de Nota met bijlagen: 'Winkels open op zon- en feestdagen?' waarin B&W een beroep doet op de zogenaamde toeristenbepaling uit de winkeltijdenwet, merken wij op dat het vrijgeven van de koopzondagen een wens is van B&W en van de supermarkten maar dat de alle andere belanghebbenden er niet op zit te wachten. Bovendien: Toeristen komen niet voor de supermarkten en de toeristenbepaling is feitelijk alleen voor het centrum van Haarlem.

Omdat wij ervan overtuigd zijn dat het kwetsbare gebied Spoorwegstraat-Delftstraat e.o. er in hoge mate bij gebaat is om, wat betreft de koopzondagen, niet over één kam geschoren te worden met het (toeristische) centrum van Haarlem, willen wij geen vrije koopzondagen.

Bij de argumenten en kanttekeningen uit de nota plaatsen wij de volgende opmerkingen:

1. Met 19 argumenten en daarbij 12 (ongenummerde) kanttekeningen die vooral gebaseerd zijn op het bij het besluit bijgevoegde onderzoeksverslag, wil B&W voldoende stof bieden om de toetsing van de gewijzigde winkeltijdenwet de kunnen doorstaan om zodoende een beroep te kunnen doen op de toeristenbepaling bij het toekennen van vrije koopzondagen.

2. Door alle argumenten en kanttekeningen heen is duidelijk dat B&W de koopzondag niet meer wil regelen en dat het de supermarkten zijn die daar garen bij zullen spinnen. Er wordt verschillende malen

opgemerkt dat, als vrije koopzondagen worden toegestaan, dat daarvan maar beperkt gebruik zal worden gemaakt. Met uitzondering van met name de supermarkten. Andere ondernemers, bevestigd door het CPB, geven aan dat openstelling hen wel hun vrije zondag kost, maar niet meer oplevert.

3. Wel wordt aangegeven dat de toerisme bepaling feitelijk alleen voor het centrum geldt maar daar rekening mee houden zou de ongelijkheid tussen centrum en overig Haarlem vergroten. De consequenties hiervan worden slechts tussen de regels door besproken bv in 4.7: 'Openstelling van 12.00u-20.00u betekent beperkte verstoring van de zondagsrust.' Echter de feitelijke verstoring is van 10.00u (mogelijk zelfs vroeger) tot 21.00u. Wij kunnen dat geen beperkte verstoring noemen. Bovendien wordt in het lemma uitgegaan van veronderstellingen: 'verruiming kan bijdragen aan minder overlast'. Waarmee overigens ook duidelijk wordt gemaakt dat er sprake is van blijvende overlast.

4. Er wordt geredeneerd in belangen van consumenten: '4.14 Behoeft van consument en ondernemer supermarkten op elkaar afgestemd'. Hier zou moeten staan: de behoefte van de supermarktondernemer wordt aan de consument opgedrongen. Er zijn consumenten die graag op zondag hun huishoudelijke boodschappen doen. Het honoreren van die behoefte betekent niet dat alle supermarkten op alle zondagen open zouden moeten zijn. Op dit moment hebben consumenten meer dan voldoende mogelijkheden om zeer gespreid door de week, boodschappen te kunnen doen.

5. De leefbaarheids- en veiligheidsaspecten die eerder voor het College aanleiding waren (en in de winkeltijdenwet een belangrijk item) om een lotingsysteem in te voeren en daar een enkele supermarkt (Spoorwegstraat) uit te sluiten van loting, zullen dus bij het vrijgeven van de koopzondagen weer in volle hevigheid aan de orde zijn. Structurele oplossingen zijn immers nog steeds niet gevonden.

6. Er wordt melding gemaakt van het economisch belang voor Haarlem. Volgens het CPB is het effect op korte termijn beperkt en op langere termijn nauwelijks aanwezig. De vraag is dus: Voor welk probleem is het geringe aantal part-time banen dat het vrijgeven van koopzondagen een oplossing? Anders gezegd: Welke andere oplossingen zijn er voor dat probleem te vinden?

Conclusies

1. In feite willen alleen het College van B&W, de supermarkten en enkele groot winkelbedrijven zoals de Ikea, vrije koopzondagen. Dit achten wij volstrekt onvoldoende basis voor het principebesluit. Het heeft immers met toerisme helemaal niets van doen en het heeft aanwijsbaar te weinig draagvlak.

2. Wijziging van beleid heeft belangrijke consequenties voor de stad.

Haarlem is een fantastische stad om in te leven: duinen, strand en zee 'in de voortuin', grote stad (metropool) Amsterdam 'in de achtertuin' van Haarlem en Schiphol als buurman. Banen zijn ook in de wijde, goed bereikbare, omtrek te vinden. Een uitermate sterk punt van Haarlem is juist de kleinschaligheid en het onderscheid tussen het levendige centrum en de veel rustiger rest van Haarlem. Wij willen dat het bestuur van deze stad daar zuinig op is en dat zij juist die eigenheid durft te versterken. Ook als dat betekent dat de supermarkten die in een woonwijk zijn gevestigd maar zeer beperkt open zijn op zon- en feestdagen.

Hoogachtend,

namens vereniging Spoorwegkwartier

Ellen van Dam, vz